

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

The Development of Professional Virtue, Ethics, and Morality Cyberworlds

จิตโสภิน เคนจันทัก¹, วิมลพร สุวรรณแสนทวี²Chitsopin Kanchantuek¹, Vimonporn Suwanseantavee²¹อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย²อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด¹Faculty of Education and Liberal Arts, College of Asian Scholars, Thailand²Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus, Thailand

Corresponding Author: Email: chitsopinkan@gmail.com

(Received: September 26, 2024; Revised: October 20, 2024; Accepted: November 9, 2024)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันการมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของนักศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย 2) พัฒนาแนวทางส่งเสริมการมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของนักศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย 3) การทดลองใช้รูปแบบการมีคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย 4) ประเมินรูปแบบการมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของนักศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย กลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาปริญญาโท สาขาการพัฒนาลักษณ์และวิทยาการการเรียนรู้ จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันการพัฒนารูปแบบแนวทางส่งเสริมการมีคุณธรรม จริยธรรม แบบประเมิน ความสอดคล้องของรูปแบบ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของนักศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.11, S.D. = 0.56)
2. ผลการพัฒนาแนวทางส่งเสริมการมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.61)
3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.62)
4. ผลการประเมินรูปแบบการมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของนักศึกษา มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.63)

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ; การมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ; นักศึกษาวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

Abstract

This article aims to 1) study the current status of morality, ethics and code of conduct of students at College of Asian Scholars, 2) develop guidelines for promoting morality, ethics and code of conduct, 3) experiment with the model of morality and ethics of students and 4) evaluate the model of morality, ethics and code of conduct of students. The target group is 25 master's degree students in the field of

curriculum development and learning science. The instruments used are the questionnaire on the current status of the model development guidelines for promoting morality and ethics, and the model consistency assessment form.

The research results found that:

1. The results of the study of the current status of morality, ethics and code of conduct of students at College of Asian Scholars were at a high level ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.56)
2. The results of the development of guidelines to promote morality, ethics and code of conduct of students at College of Asian Scholars were at a high level overall ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.61)
3. The results of the experiment using the model of morality, ethics and code of conduct of students at College of Asian Scholars were at a high level overall ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.62)
4. The results of the evaluation of the model of morality, ethics and code of conduct of students were appropriate, feasible and useful overall at a high level ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.63)

Keywords: Model development; Morality; ethics and code of conduct; Students at College of Asian Scholars

1. บทนำ

รัฐมีหน้าที่ดำเนินการให้คนไทยได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความต้องการและความสนใจ เพื่อให้มีอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยการให้การศึกษาและการเรียนรู้ที่ครอบคลุมคนทุก ช่วงวัย และจากสภาพการเปลี่ยนแปลงในบริบทโลกและภูมิภาคทั้งในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่พัฒนาแบบก้าวกระโดด สภาพภูมิอากาศ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมล้นนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงค่านิยม วิถีชีวิต รูปแบบเศรษฐกิจและปฏิสัมพันธ์ของคนในสังคมไทย การศึกษาจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้กับคนทุกช่วงวัยให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ให้มีการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม นักศึกษาสามารถรู้เข้าใจหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง องค์ประกอบธรรมาภิบาล ภาวะผู้นำครู การเป็นแบบอย่างที่ดี จรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามที่คุรุสภากำหนด โดยการศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์ และบูรณาการความรู้ ความสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาวิชาชีพได้ สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในจรรยาบรรณสำหรับครู และการจัดการสารสนเทศได้อย่างมีคุณภาพ (มคอ.3 รายวิชา 846 110 คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณสำหรับครู, 2567)

“การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21” ย้ำให้เห็นว่า เรากำลังอยู่ในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสภาพแวดล้อมที่ประเทศต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงกันมากขึ้นเรื่อย ๆ และระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัว โดยไม่ใช่แค่การปฏิรูปเพียงครั้งคราว แต่ต้องเป็นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของเยาวชน สังคมและตลาดแรงงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งผู้กำหนดนโยบายและบุคลากรด้านการศึกษาของไทยที่ผู้เขียนมีโอกาสได้รู้จักล้วนตระหนักว่าการศึกษาคควรจะมีมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมให้เยาวชนมีทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและสอดคล้องกับสังคมในอนาคต (อิวัจ เดลานี, 2562)

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ เป็นความสามารถของบุคคลที่จะคิดตัดสินใจ แก้ปัญหา และปรับตัวให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้อง สามารถจัดการกับ ความต้องการ ปัญหา และสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถ ดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมกับสังคมที่มีสุขภาพดี ทักษะชีวิต (Life Skills) เป็นเป้าหมายประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพคน ทักษะชีวิต เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่ช่วยให้สามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ ทักษะชีวิตจะเกิดขึ้นได้จากประสบการณ์ และการมีแบบอย่างที่ดี และเกิดจากการเรียนรู้ผ่านการเรียนการสอน ผ่านกิจกรรม ได้ลงมือปฏิบัติ ได้แลกเปลี่ยนความคิด ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน การพัฒนาทักษะชีวิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม จึงเกิดจากการพัฒนาความรู้ความสามารถภายในตัว ของนักศึกษาเองและต้องใช้เวลาใน การพัฒนาฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง

โลกไซเบอร์ (Cyberworlds) คือ โลกของสารสนเทศที่อยู่บนปริภูมิไซเบอร์ คำว่าโลก ไซเบอร์หรือ "ไซเบอร์เวิลด์" ถูกนำเสนอครั้งแรกในหนังสือเรื่อง "ไซเบอร์เวิลด์" โดยศาสตราจารย์ โทซียาสี ลอเรนส์ คูนิอิ โดยให้โลกไซเบอร์สามารถถูก สร้างขึ้นโดยเจตนาหรือเกิดขึ้นเองก็ได้ และโลกของสารสนเทศเหล่านี้สามารถเป็นได้ทั้งแบบเสมือน โลกจริง หรือโลกที่ผสมกัน ระหว่างความจริงและสารสนเทศเสมือน หากจะกล่าวถึงแบบจำลองสารสนเทศในโลกไซเบอร์นี้ ซึ่งในทางทฤษฎีแล้วโลกไซเบอร์จะอยู่ระดับเหนือกว่าระดับที่ผนวกรวมแบบจำลองฐานข้อมูลเชิงพื้นที่และแบบจำลองฐานข้อมูลเชิงเวลา โลกไซเบอร์ยัง สร้างและประยุกต์ใช้กับ ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ และวัฒนธรรมประเพณี หรือสังคมเผ่าพันธุ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ (โทซียาสี ลอ เรนส์ คูนิอิ, 2567)

คุณธรรมในยุคไซเบอร์เป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญประการหนึ่งที่ต้องพัฒนาให้เกิดแก่นักศึกษา ปัญหาจากปัจจัย นานัปการทั้งความเจริญทางวัตถุ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม การเข้าถึงเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ขาดความ ระมัดระวังรอบคอบในการตัดสินใจรวมทั้งการเผชิญปัญหา ล้วนแล้วแต่มีผลกระทบต่อคุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษา ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติ เป็นทุนมนุษย์ที่จักต้องพัฒนาเพื่อให้มีภูมิคุ้มกันเพียงพอในการ ตัดสินใจ การพร้อมรับมือกับปัญหา และการดำรงอยู่อย่างมีทักษะชีวิต ตลอดจนมีภูมิคุ้มกันชีวิตที่ดี มีความรู้คู่คุณธรรม เป็น คนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกที่ดี และที่สำคัญวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียกำลังดำเนินการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนจะ ก้าวไปสู่การดำเนินการตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี (อพ.สธ.) นักศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียผ่านการประเมินหรือไม่ นักศึกษาจึงมี ความจำเป็นอย่างยิ่ง ต้องมีสมรรถนะด้าน ดิจิทัล (Digital Competency) หมายความว่า ความสามารถในการผสมผสาน ระหว่างความรู้ทักษะ และคุณลักษณะเพื่อใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม ปลอดภัย สร้างสรรค์ อิสระ และมีจริยธรรม ได้แก่ การทำงาน การแก้ปัญหา การสื่อสาร การจัดการข้อมูล การร่วมมือ การสร้างเนื้อหา และความรู้ องค์กรประกอบของสมรรถนะ ได้แก่ 1) การเข้าใจดิจิทัล (Digital Literacy) 2) การใช้ดิจิทัล (Digital Skill/ICT Skill) 3) การผลิตและ การติดต่อสื่อสารด้วย เครื่องมือดิจิทัล (Produce and Communication in Digital's Tool) 4) การแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือ ดิจิทัล (Problem Solving with Digital tools) 5) การประเมินข้อมูลสารสนเทศดิจิทัล (Evaluating in Digital Information Technology) 6) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีจริยธรรม (Ethics of Digital Technology used) ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ ประจำคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ จึงสนใจที่พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์เพื่อนำไป เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ผ่านการประเมินตามโครงการอันอย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน พัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลก ไซเบอร์
- 2.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

2.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

2.4 เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

3. วิธีดำเนินการ

3.1 การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษา รวม 25 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
2. เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามข้อมูลสภาพปัจจุบันการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 90 - 95) ค่า IOC ระหว่าง 0.60 -1.00

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

1. กลุ่มเป้าหมาย 5 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ โดยศึกษาคู่มือ
2. เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

1. กลุ่มเป้าหมาย 18 คน ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี สาขา การศึกษาปฐมวัยและ การประถมศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

1. กลุ่มเป้าหมาย 5 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ โดยประเมินรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์
2. เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ แต่แต่ละระยะจะศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการ รูปแบบ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ

3.2 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

มีรายละเอียดดังนี้

1. สร้างข้อคำถามตามกรอบเนื้อหาที่กำหนดโดยใช้ภาษา ความครอบคลุม และตรงประเด็นในเนื้อหาสาระ นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) การใช้ภาษา ความเหมาะสม และความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามของตัวแปร โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objectives congruence : IOC) คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม เป็นรายชื่อ ผลการคำนวณมีค่า IOC ระหว่าง 0.60 -1.00 ดำเนินการปรับปรุงข้อคำถามในแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามที่มีคุณภาพไปจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ยกร่างรูปแบบ

4. แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ขององค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ ซึ่งไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัยและการประถมศึกษา จำนวน 18 คน

ตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) แบบประเมินผลรูปแบบ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

4. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์	สภาพปัจจุบัน			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลผล
1) ด้านการสื่อสารข้อมูล/การเล่าเรื่อง	4.02	0.55	4	มาก
2) ด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์	4.08	0.56	3	มาก
3) ด้านการออกแบบประสบการณ์ผู้ใช้	4.35	0.62	1	มาก

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ วิชาชีพในโลกไซเบอร์	สภาพปัจจุบัน			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลผล
4) ด้านการตลาดดิจิทัล	4.17	0.58	2	มาก
5) ด้านปัญญาประดิษฐ์	3.94	0.52	5	มาก
รวม	4.11	0.56	-	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์พบว่า สภาพ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.56) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการออกแบบประสบการณ์ผู้ใช้ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ ด้านการตลาดดิจิทัล ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.58) ด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.56) ด้านการสื่อสารข้อมูล/การเล่าเรื่อง ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.55) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านปัญญาประดิษฐ์ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.52)

ตารางที่ 2 รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ โดยรวมและรายด้าน 6 ด้าน

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์	ระดับการพัฒนา			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลผล
1) การเข้าใจดิจิทัล (Digital Literacy)	4.33	0.62	2	มาก
2) การใช้ดิจิทัล (Digital Skill/ICT Skill) สร้างสรรค์	4.32	0.65	3	มาก
3) การผลิตและการติดต่อสื่อสารด้วย เครื่องมือดิจิทัล (Produce and Communication in Digital's Tool)	4.36	0.61	1	มาก
4) การแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือ ดิจิทัล (Problem Solving with Digital tools)	4.22	0.61	4	มาก
5) การประเมินข้อมูลสารสนเทศดิจิทัล (Evaluating in Digital Information Technology)	4.35	0.60	3	มาก
6) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีจริยธรรม (Ethics of Digital Technology used)	4.37	0.62	1	มาก
รวม	4.32	0.61	-	มาก

จากตารางที่ 2 รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.61) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีจริยธรรม ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ การผลิตและการติดต่อสื่อสารด้วย เครื่องมือดิจิทัล ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.61) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือ ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.61)

ตารางที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ โดยรวมและรายด้าน 6 ด้าน

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์	ระดับการพัฒนา			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลผล
1) การเข้าใจดิจิทัล (Digital Literacy)	4.32	0.61	2	มาก
2) การใช้ดิจิทัล (Digital Skill/ICT Skill) สร้างสรรค์	4.33	0.62	3	มาก
3) การผลิตและการติดต่อสื่อสารด้วย เครื่องมือดิจิทัล (Produce and Communication in Digital's Tool)	4.33	0.62	1	มาก
4) การแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือ ดิจิทัล (Problem Solving with Digital tools)	4.30	0.60	4	มาก
5) การประเมินข้อมูลสารสนเทศดิจิทัล (Evaluating in Digital Information Technology)	4.35	0.62	3	มาก
6) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีจริยธรรม (Ethics of Digital Technology used)	4.36	0.63	1	มาก
รวม	4.33	0.62	-	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.62) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีจริยธรรม ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ การประเมินข้อมูลสารสนเทศดิจิทัล ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.65) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.60)

ตารางที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ โดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์	ระดับการพัฒนา			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลผล
1. ด้านความเหมาะสม	4.50	0.69	1	มาก
2. ด้านความเป็นไปได้	4.20	0.59	3	มาก
3. ด้านความเป็นประโยชน์	4.40	0.63	2	มาก
รวม	4.36	0.63	-	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.63) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.63) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.59)

5. การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ จากผลการวิจัยพบประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สภาพปัจจุบันการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.57) ซึ่งสอดคล้องกับรัตนภรณ์ พรประศาสน์สุขและคณะ (2566) ที่ใช้ จรมทักษะ (Soft Skill) ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงในโลกออนไลน์ ด้วยหลักการวิจัยทัศนส่วนบุคคล การเป็นผู้นำตนเอง หลักการเป็นผู้นำ ร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ เติมพลังชีวิตให้สมดุล พฤติกรรมเชิงบวกในการทำงาน

5.2 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.61) ซึ่งสอดคล้องกับ พระศรีรัตน์ สิริรัตน (ศรีสง่า) (2560) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ประกอบด้วยทักษะชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา 5 ด้าน (1) ตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รู้จักความถนัดความสามารถของตนเอง (2) คิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ แยกแยะข้อมูลข่าวสาร (3) จัดการกับอารมณ์และความเครียด เข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคล (4) สร้างพันธมิตรที่ดีกับผู้อื่น เข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายในการสื่อสารและสามารถประยุกต์เข้ากับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

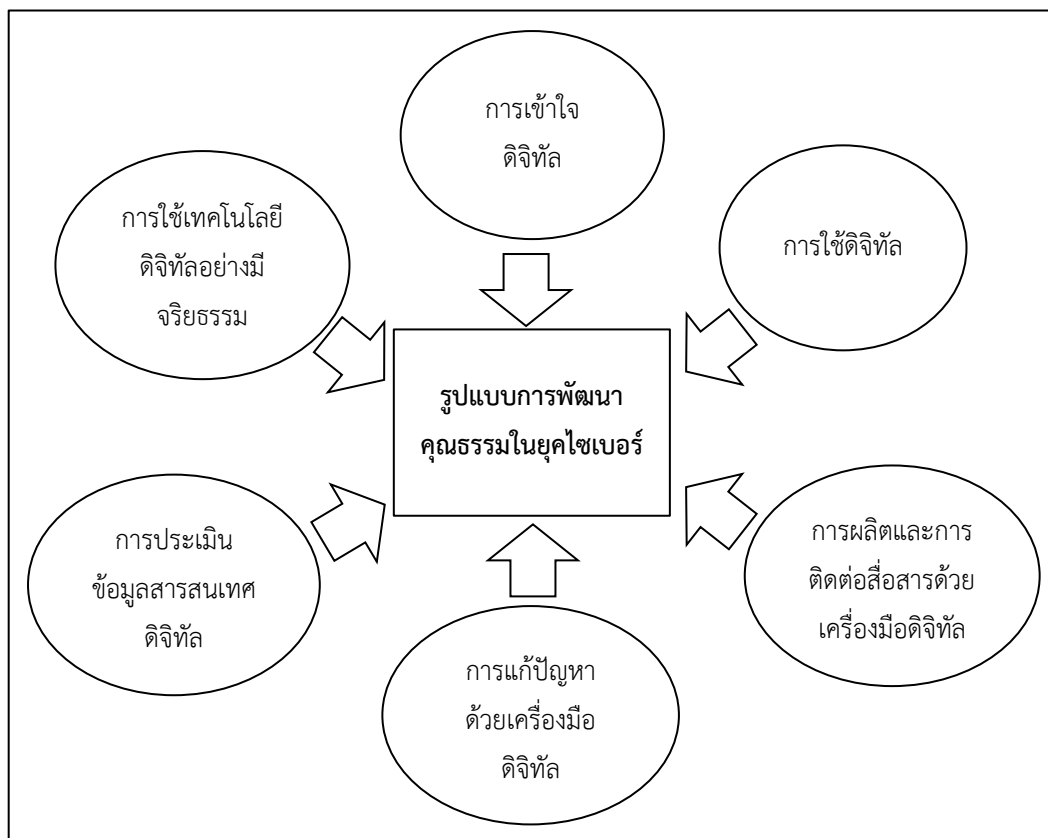
5.3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.61) ซึ่งสอดคล้องกับ พระศรีรัตน์ สิริรัตน (ศรีสง่า) (2560) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ประกอบด้วยทักษะชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา 5 ด้าน (1) ตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รู้จักความถนัดความสามารถของตนเอง (2) คิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ แยกแยะข้อมูลข่าวสาร (3) จัดการกับอารมณ์และความเครียด เข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคล (4) สร้างพันธมิตรที่ดีกับผู้อื่น เข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายในการสื่อสารและสามารถประยุกต์เข้ากับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

5.4 การประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ พบว่า มีความเหมาะสมความเป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.63) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ถูกต้องชัดเจนและนำไปสู่การพัฒนาศึกษาส่วนใหญ่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผล การปฏิบัติงานที่เป็นเลิศกำหนด แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ได้อย่างถูกต้องตามหลักทฤษฎีและการปฏิบัติจริงสามารถอธิบายเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับจิตโสภิน เคนจันทิก (2563) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับเป็นโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่นของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ผลการวิจัยพบว่า การประเมินตนเองโรงเรียน

พอเพียงท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งถือว่าทางโรงเรียนได้น้อมนำคุณธรรม จริยธรรม มาเป็นหลักสำคัญในการประเมินตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งประกอบด้วยความรู้คู่คุณธรรม

6. สรุป

สรุปภาพความสำเร็จแห่งการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

ภาพที่ 1 ภาพความสำเร็จแห่งการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) ควรส่งเสริมและการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์นักศึกษาทุกชั้นปี
- 2) ควรเปิดใจยอมรับและลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้นักศึกษาได้เห็นเป็นตัวอย่างใน การปฏิบัติได้จริง

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์ในทุกระดับชั้น
- 2) ควรศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในโลกไซเบอร์โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

7. เอกสารอ้างอิง

- จิตโศภิน เคนจันทิก. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับเป็นโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่นของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จุฬารัตน์ บุษบก. (2566). สมรรถนะดิจิทัล: ทักษะเพื่อการเรียนรู้อย่างยั่งยืน ตามเป้าหมายของ การประชุมเอเปคด้านการศึกษา 2022. วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, 18(24), มกราคม – มิถุนายน; 70-85.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พระศรีรัตน์ สิริรัตน์ (ศรีสง่า). (2560). การพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัตนาภรณ์ พรประศาสน์สุข และคณะ. (2566). จรรยาบรรณวิชาชีพกับการเปลี่ยนแปลงในโลก. วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย, (19)1; 53-67.
- วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. (2567). มคอ.3 รายวิชารายวิชาคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู. สาขาการพัฒนาลูกสุดและวิทยาการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์.
- สายเพ็ญ บุญทองแก้ว. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ สำหรับเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีธานี เขต 2. วารสารมหาจุฬานาครพรรณ์, (7)9; 97-110.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ฮิวจ์ เกลานี. (2562). การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21. สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2567 จาก <https://www.unicef.org/thailand/th/stories/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%>.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw-Hill.